

Državni izpitni center

M 1 0 1 2 0 1 1 4

SESSIONE PRIMAVERILE

**SLOVENO COME LINGUA SECONDA
NEL TERRITORIO BILINGUE
DELL'ISTRIA SLOVENA**

SOLUZIONI

Venerdì, 11 giugno 2010

MATURITÀ GENERALE

Izpitna pola 1**A) Bralno razumevanje**

1. DA **1 točka**

2. Njen bodoči mož, ker se ni marala poročiti z njim. **3 točke**

3. Ker jo je njen bodoči mož dal zažgati, a se je ogenj ni dotaknil. **4 točke**

4. DA **2 točki**

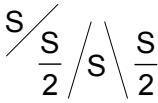
5. S temnimi dolgimi nočmi, ki jih ogenj, simbol sv. Lucije, omili, osvetli.
(po smislu) **4 točke**

6. Prijetno, prijateljsko druženje **3 točke**

7. S spleta: www.imagebank.sweden.se **3 točke**

B) Poznavanje jezika, tvorjenje kratke besedilne vrste

1.

(Pravilen prikaz **1 točka**.)

Odvisnika: predmetni in prilastkov odvisnik. Vsako ustrezno poimenovanje odvisnikov po **1 točka**.
(Skupaj **3 točke**.)

2. Priredna zveza stavkov:

Lucija je zavrnila svojega bodočega moža, zato jo je ta dal zažgati. (ali)
Lucija je zavrnila svojega bodočega moža(.) in ta jo je dal zažgati.

Podredna zveza stavkov:

Ker je Lucija zavrnila svojega bodočega moža, jo je ta dal zažgati. (ali)
Ko je Lucija zavrnila svojega bodočega moža, jo je ta dal zažgati.
(Bodoči mož je ukazal zažgati Lucijo, ki ga je zavrnila.)

Jezikovno in pravopisno ustrezen odgovor – 2 točki.
Ustrezna pretvorba brez vejice – 1 točka.

(Skupaj **4 točke**.)

3. Želja: Ko bi ob tem prazniku pili vročo kavo in se posladkali z žafranovim pecivom.

Ukaz: Ob tem prazniku pijte vročo kavo in se posladkajte z žafranovim pecivom.

Vprašanje: Ali ob tem prazniku pijete vročo kavo in se posladkate z žafranovim pecivom?

Trditev: Ob tem prazniku pijemo vročo kavo in se posladkamo z žafranovim pecivom.

(Vsak pravilni odgovor **1 točka**, skupaj **4 točke**.)

4. a) osebek

b) desni prilastek

c) prislovno določilo časa

(Vsak pravilni odgovor **1 točka**, skupaj **3 točke**.)

5. Korenin praznika ni mogoče zaslediti v daljni preteklosti.

(Pravilni odgovor **2 točki**.)

6. procesija – č) verski sprevod,

tradicija – d) običaj,

atmosfera – c) vzdušje,

zamaknjenost – b) popolna prevzetost,

opreznost – a) previdnost, pazljivost.

(Vsak pravilni odgovor 1 točka, skupaj **5 točk**.)

7. tisoč sedemsto štiriinšestdeset – 1 točka

Prvi zapisi praznovanja svete Lucije na Švedskem segajo v 1764. leto. – 1 točka.

(Skupaj **2 točki**.)

8. južnoevropski, predčasen, božično-novoletni, zabavnoglasbeni

(Privedniki so lahko tudi v nedoločni obliki.)

(Vsak pravilni odgovor 1 točka, skupaj **4 točke**.)

9.

	orodnik dv.	rodilnik mn.
priložnost	s priložnost(i)ma	priložnosti
večerja	z večerjama	večerij
pesem	s pesmima	pesmi
mož	z možema	mož
dekle	z dekletoma	deklet
mati	z materama	mater
luč	z lučema	luči

(Vsak pravilni odgovor v vrstici **1 točka**, skupaj **7 točk**.)

10.

	glagolski vid	vidski par
a) prestaviti	dovršni	prestavljati
b) vrteti	nedovršni	zavrteti, odvteti ...
c) prebrati	dovršni	prebirati/brati
č) udeležiti se	dovršni	udeleževati se

(Vsak pravilni odgovor v vrstici **1 točka**, skupaj **4 točke**.)

11.

glagol	pridevnik	samostalnik
vpreči/vpregati/vprezati	vprežen	vprega
sladiti/slaskati (se)	sladek	sladilo/sladkost/slador
premagati	premagani/premagljiv	premoč/premagovalec/ premaganec

(Pridevnik je lahko tudi v določni obliki.)

(1 točka za oba pravilna člana besedne družine, skupaj 3 točke.)

12.

osnovnik	primernik	presežnik
dolga	daljša	najdaljša
temen	temnejši	najtemnejši
priljubljen	bolj priljubljen	najbolj priljubljen tudi obrazilno: priljubljenější ... (glej SP 2001: 1268)
sladek	slajši	najslajši

(Vsak pravilni odgovor v vrstici **1 točka**, skupaj **4 točke**.)

13.

	Kje?	Od kod?	Kam?
Švedska	v Švedski/ na Švedskem	iz Švedske/ s Švedske	v Švedsko/ na Švedsko
Narodni muzej	v Narodnem muzeju	iz Narodnega muzeja	v Narodni muzej
Časopis	v časopisu	iz časopisa	na/v časopis
Pladenj	na pladnju	s pladnja	na pladenj

(Vsak pravilni odgovor v vrstici **1 točka**, skupaj **4 točke**.)

14. verjeti /npr. prijatelju (3) ali v boga (4); poročiti se/ npr. s prijateljem (6) ali poročiti se/ npr. iz ljubezni (2), prestaviti/ rože (4) ali prestaviti/ k oknu (3).

(Vsaka pravilna oblika in zapisan ustrezni sklon 1 točka, skupaj 2 x 3 = **6 točk**.)15. **Tvorjenje kratke besedilne vrste****15 točk**

VSEBINA

a) Naslov

do 2 točki

b) Predstavitel tradicionalnega praznika: kdaj se dogaja, kaj se dogaja, na kakšen način, kako se ga ljudje udeležujejo.

do 8 točk
(1 + 3 + 2 + 2)

JEZIK

Jezikovna pravilnost (za 4 isto-/raznovrstne napake minus 1 točka)

do 4 točke

DOLŽINA BESEDILA

(+/- 20 besed in več minus 1 točka)

1 točka

Izpitna pola 2

Slušno razumevanje

Transkripcija besedila

Ljudje prastarih časov so si predstavljali, da imajo drevesa dušo, in narodi so si že v prazgodovini izbrali svoja drevesa, ki so bila zanje sveta. Hrast je bil drevo Keltov in pozneje Germanov in je zdaj drevo njihovih potomcev Nemcev, oljka je bila drevo starih Grkov, cedra starih Feničanov in je zdaj na državnih simbolih Libanoncev, palma je bila drevo Babiloncev in Asircev in je zdaj drevo Arabcev, drevo starih Perzijcev je bila cipresa, breza je drevo Rusov, lipa pa je slej ko prej slovensko drevo.

Na Slovenskem je lipa zelenela od pamtiveka – že na pečatu iz 13. stoletja visijo s karantanskega klobuka štirje lipovi listi. Seveda se ne ve, zakaj se je Slovincem tako priljubila, ko so drugi narodi vsenaokrog častili druga drevesa. Morda se je zaradi značilne srčaste oblike listov, mogoče zaradi mehkega lesa, ki ga je bilo lahko obdelovati in iz njega rezljati vsakršne figurice od lipovih bogov do kraljev Matjažev. Nemara zaradi cvetja, ki je spomladi najprej opojno odišavilo vso okolico, obrano in posušeno pa zaradi zdravnega delovanja ni manjkalo v nobeni domači lekarni. Ali pa zato, ker so preprosto verovali, da je to njihovo drevo življenja.

V Sloveniji bržčas ni vasi, v kateri na osrednjem trgu ali pred cerkvijo ne bi rasla lipa. Pod njeno krošnjo je bilo ob lepih večerih in prazničnih dneh središče družabnega, pa tudi političnega življenja. Ko še ni bilo združnih in podobnih domov, so se vaški poglavarji pod lipo zbirali na vaška posvetovanja, pod isto krošnjo pa so bili tudi reji, vaške veselice s plesi, kjer so mladi vstopali v življenje vaškega občestva.

Ob posebnih dogodkih krajani niso zasadili kakršnega že koli drevesa, ampak skoraj vedno lipo. V časih turških vdorov so Slovenci zasadili lipo, če jim je uspelo odvrniti ali celo premagati Turke; še zdaj rastejo ponekod prastara lipova drevesa, ki jih domačini imenujejo turške lipe.

V slovenskih narodnih pesmih je največkrat opevano drevo lipa. Slovenskim narodnim junakom je delala senco ali bila kako drugače odločilno povezana z njimi; ali ni Martin Krpan posekal prav lipe, da si je iz njenega debla stesal kij, ki je odigral pomembno vlogo v boju s strašnim Brdavsom?

Več let je bil lipov list prepoznavni simbol slovenskega turizma, dokler ga niso prerastle slabo rastoče turistične rože.

1. DA **1 točka**
2. (stari) Grki
Germani/Kelti Pravilno poimenovanje in pravilen
zapis po ena točka.
Skupaj **2 točki**
3. srčasta oblika listov, mehkost lesa, enostavnost
obdelovanja, opojni duh, zdravilnost posušenega cvetja
(Po smislu.) Vsaka ustrezna rešitev 2 točki.
Skupaj **6 točk**
4. je že od nekdanj, dolgo časa uspevala, rastla (Po
smislu.) (Če je parafraziran le pamtivek, glagol zeleneti
pa ohranjen – 1 točka.) **2 točki**
5. Pred cerkvijo, na osrednjem trgu (1+1) **2 točki**
6. To so lipe, ki so jih zasadili po uspešnem spopadu
s Turki. (Po smislu.) **2 točki**
7. DA **1 točka**
8. NE **1 točka**
9. lipa kot sveto drevo Slovencev (Lipa na Slovenskem –
1 točka.) **2 točki**
10. c/b/(poljudno) **1 točka**

Izpitna pola 3

Daljši pisni sestavek

Vsebina 20 točk, jezikovna pravilnost 5 točk, zgradba 7 točk, slog 3 točke; skupaj 35 točk

Vsebina	<p>a) Okvirna pripoved: Avtor ponovno obiše taborišče Natzweiler-Struthof, v katerem je bil zaprt tudi sam. Vratar ga že pozna, zato ga spusti v prostore samega. Pri ogledovanju taboriščnih prostorov se srečuje s skupino turistov, med katerimi sta tudi temnopolti obiskovalec in zaljubljeni par.</p> <p>b) Pahor je temnopoltega obiskovalca doživel, kot da se ta hoče umakniti pred zlom, ki ga je bil tudi njegov rod tako globoko doživel.</p> <p>c) Pri obravnavanju zaljubljenecv se pokaže Pahorjeva širina, razumevanje življenja, ki se nadaljuje, kljub preteklim temnim izkušnjam. Razume, da mlada človeka postavita svojo zaljubljenost pred muzejske taboriščne prostore in nenehno iščeta trenutek samote, da si lahko izkažeta zaljubljenost. Na trpljenje, smrt ne mislita.</p> <p>č) Z okvirno pripovedjo se prepleta pripoved pisateljevih spominov, podoživljanja taboriščnih grozot. (Navesti 3 spomine)</p> <p>d) Pričakovano sporočilo: Človeško trpljenje, prizadejane krivice morajo biti človeškemu rodovom v opomin, iz njih na novo rasti, živeti naprej. (Katero koli sporočilo mora biti utemeljeno)</p> <p>e) Naslov.</p> <p>(Vse po smislu.)</p>	<p>do 4 točke</p> <p>do 4 točke</p> <p>do 4 točke</p> <p>do 3 točke</p> <p>do 3 točke</p> <p>do 2 točki</p>
Jezikovna pravilnost	Za 4 isto-/raznovrstne napake = minus 1 točka (največ minus 5 točk)	do 5 točk
Zgradba	<p>Logična povezanost besedila (koherenca) = do 4 točke</p> <p>Logična členjenost besedila – odstavčnost = do 2 točki</p> <p>Dolžina besedila (400–600 besed) = do 1 točka (minus 1 točka za +/- 80 besed)</p>	do 7 točk
Slog	<p>Živahnost = do 2 točki</p> <p>Jasnost, ustreznost besedišča = 1 točka</p>	do 3 točke